

TÓZSÉR ÁRPÁD

Az íny sötétjében

*Párkák! hadd csattanjon hát az olló!
Úgyis a holtaké már szívem.*

Hölderlin: Görögország

Transzban kotor emlékeiben, ahol még ismerte
a *másik* fogalmát, kutat anyagban, ellenanyagban,
elméje homályában – s nem talál anaforára.

A pelikáncsőr-fogó is így kotort régen az ember
szájában, csontszilánkok után, az íny sötétjében.
A múmiáknak miért ép a fogazatuk?

A fog volna talán a *materia prima*, az őstojás héját
belülről átvágó lét-elv, a keresett, tovább nem bontható
isteni részecske, a Teremtés első lehetősége?

Mégiscsak tévedett volna Descartes:
a lélek nem az agyban,
hanem a szájban rejtőzik?

A költő a toronyszobában csak azt tudja:
a lélek keménységéről visszacsapódik a *másik* lélek.
De mint a fogakon: a halál kaszája is megcsorbul.

Adalék a püthagoraszi etika történetéhez

A bölcs Püthagorasz menekülés közben
(sarkában a lóbab lihegő híveivel)
egy babföldhöz ér – megtorpan.
– Inkább a halál, mintsem hogy
hitemmel szembe fussak – gondolja.
– Fél ezer éve, a trójai háborúban már

futottam így egyszer. Az akhájok hőse,
az örökké fiúszerelemre éhes
Akhilleusz elől menekültem, aki
Troilosznak, Priamosz király csinos
fiának nézett. Pedig csak írnoka
voltam a királynak. Euphorbosznak
hívtak, s a városvédő harcosokat a
halhatatlanság s a lélekvándorlás
hitével lelkesítettem harcra.
S a nőket szerettem, nem a fiúkat,
Akhilleusz medvekarjaiban sem
adtam magamat fiúszerelemre,
s a természetem ma sem változott.
Nem adtam fel a Teremtés számtanát,
a kozmikus $1+2+3$ tökélyét,
az *Első Ok, plusz a Nő és Férfi* összegét.
Akhilleusztól úgy menekültem meg,
hogy a lelkem átszállt egy örvösgalambba,
s azok közé a gerlék közé vegyültem,
amelyeket korábban Akhilleusz
ajándékozott a szerelmétől ódzkodó
Troilosznak. Akkor irtóztam el örökre
a babot idéző férfihierétől s a babtól –
gondolja át Püthagorasz emígyen
egy pillanat alatt az etikáját, ott,
ama babmező szélén. Megáll
s szembe fordul üldözőivel: inkább
meghal, de lábbal sem érint babot.
Ott temetik el, sírját egy babkaróval
jelölik meg. Siratóéneket fölötte az
Egyetem szférái s a prímszámok énekelnek.